

College van Bestuur
De Boelelaan 1105
1081 HV AMSTERDAM

DATUM	ONS KENMERK	UW BRIEF VAN	UW KENMERK
25.04.2016	ORVU-2016/074 v	HRM2016000624	22.02.2016
E-MAIL	TELEFOON	FAX	BIJLAGE(N)
ondernemingsraad@vu.nl	020 598 5312		1

Betreft: WBO en RI&E

Naar aanleiding van de terugkoppeling van faculteiten en diensten over de aanpak van uitkomsten van het werkbelevingsonderzoek zoals besproken in de bestuurlijke overleggen in najaar 2015 en afgesproken in de OV van 9 december 2015, neemt de Ondernemingsraad opnieuw het initiatief om zowel het belang van het WBO als de RI&E onder de aandacht te brengen. Dit omdat de raad zorg heeft over de RI&E (risico-inventarisatie & -evaluatie) en hoe deze zich verhoudt tot WBO, en. Aan een RI&E zijn wettelijke eisen gesteld en daarover zijn afspraken gemaakt binnen de branche in de Arbocatalogus VSNU. De Ondernemingsraad en de desbetreffende onderdeelcommissies hebben bovendien instemmingsrecht op de RI&E's en de daaruit voortvloeiende plannen van aanpak; daarmee is de betrokkenheid van werknemers ook daadwerkelijk verankerd. Het komt de raad voor dat WBO sluipenderwijs de RI&E vervangt, en dat kan wat de raad betreft niet aan de orde zijn. De raad is verheugd te mogen constateren dat het CvB onderkent en beaamt dat het WBO een RI&E niet kan vervangen.

Dit neemt weliswaar de grootste zorg weg, maar de zorg omtrent RI&E als zodanig is nog niet weggenomen. De raad heeft al eerder geconstateerd dat er bij de VU nog nauwelijks RI&E's worden uitgevoerd. Om wezenlijke – soms afdelingsspecifieke – risico's in kaart te brengen is een RI&E een noodzakelijk en onmisbaar instrument.

De raad vernam in de overlegvergadering van 20 april jl. dat de laatste jaren veel RI&E's zijn uitgevoerd. Tot anderhalf jaar (november 2014) geleden ontving de raad echter altijd een afschrift (ter informatie) van de instemmingsverzoeken die aan de onderdeelcommissies werden gestuurd. De raad ontvangt daarom graag een overzicht van de RI&E's die sinds november 2014 zijn uitgevoerd, inclusief de betrokkenheid van de desbetreffende onderdeelcommissies.

Voor de volledigheid en vanwege het grote belang dat de OR hieraan hecht, herhaalt de OR graag wat ook al in het conceptadvies, zoals besproken op 20 april 2016, aan de orde is geweest. Deze tekst is toegevoegd in de bijlage bij deze brief.

Namens de Ondernemingsraad,

mr. L.M. Henderson, voorzitter

BIJLAGE

Werkbelevingsonderzoek

Aangezien RI&E en WBO raakvlakken hebben, besteedt de raad in dit initiatiefstuk ook hier aandacht aan. In 2012 en in 2015 zijn werkbelevingsonderzoeken uitgevoerd. Hoewel het WBO een goed instrument is, is het geen vervanging van een RI&E.

In de brief van het CvB van 14 september 2015 (AHdR/jv/2015/0908) geeft het CvB aan zich te kunnen vinden in de gehanteerde thema's, behalve het thema werkdruk¹. In deze brief is ook afgesproken dat de OR geïnformeerd zal worden over de inhoud van de terugkoppeling die het CvB vanuit de eenheden heeft ontvangen. Op 22 februari 2016 heeft de OR de uitkomst agendering en bespreking WBO in de bestuurlijke overleggen met bijlage ontvangen. Het college trekt de volgende conclusies:

Punt 1:

Het werkbelevingsonderzoek leeft binnen de VU. Binnen alle eenheden is met de medewerkers over de uitkomsten gesproken en beschouwt men de uitkomsten van het werkbelevingsonderzoek als belangrijke aanleiding om met medewerkers in gesprek te gaan over werkomstandigheden in brede zin.

Punt 2:

Het thema sociale veiligheid heeft in de eenheden waar de score op dit thema relatief hoog was expliciet aandacht gekregen en er is actie ondernomen, zowel op de werkvloer zelf als in het verhelderen van procedures (melding) en voorzieningen (vertrouwenspersonen).

Punt 3:

Thema's waar relatief veel aandacht voor is geweest zijn de informatievoorziening (o.a. het verkleinen van de afstand tussen bestuur en werkvloer) en werkdruk. Het jaargesprek komt in de oplossings sfeer naar voren als belangrijk instrument om op individueel niveau over werkdruk te praten.

De raad adviseert hierop het volgende.

Advies punt 1:

De raad adviseert de frequentie WBO te verhogen naar eens in de twee jaar. Het peilt de stemming van de medewerkers. Hoe meer WBO er plaatsvinden, hoe beter gemonitord kan worden hoe de thema's zich ontwikkelen, waarbij de eerste meting als ijkpunt geldt.

Advies punt 2

De OR adviseert een veilige omgeving te creëren bij de universiteit, zodat de medewerkers weer vertrouwen kunnen krijgen, door meer handreikingen te bieden aan leidinggevend en medewerkers.

¹ Gevoelde werkdruk is geen eenduidig begrip. Het vormt doorgaans de som van een complex aantal factoren die uiteenlopen van te hoog gestelde eisen (KPI's voor bv. aantal publicaties), slechte werkcondities, onregelmatige werktijden, vorm van leidinggeven, weinig perspectief, weinig autonomie op eigen werkzaamheden, overdaad aan controle.

De OR adviseert extra inzet op bedrijfsmaatschappelijk werk en door inzet van de bedrijfsarts om risicofactoren te analyseren en te reduceren. Daarnaast:

- het aanbieden van trainingen voor alle medewerkers (zowel bij faculteiten en diensten) ter hantering van werkstressproblematiek;
- het aanbieden van begeleidingsmogelijkheden bij werkdrukproblemen;
- het aanbieden van cursussen timemanagement.

Ook adviseert de OR meer sturing op de cultuur en stijl van leidinggeven. In die stijl van leidinggeven zou het vertrouwen in de professionaliteit van de medewerker centraal moeten staan.

Advies punt 3

Werkdruk:

Het doet de OR deugd dat het CvB aandacht wil geven aan de werkdruk en dit heeft besproken in de organisatie en BOVU. Het ambitieniveau van de VSNU is als volgt opgenomen in de arbocatalogus:

'De universiteiten streven ernaar werk en werkomstandigheden aan te laten sluiten bij de kwaliteiten van medewerkers, zodanig dat werkdrukproblematiek en de negatieve gevolgen hiervan zo veel mogelijk worden voorkomen dan wel worden beperkt.'

Vooralsnog ziet de raad in de uitvoering nog geen verbetering in de volgende veroorzakers van werkdruk bij zowel wetenschappelijk als ondersteunend en beheerspersoneel:

- te weinig tijd voor een opdracht;
- onduidelijke taakomschrijving;
- reorganisaties die zorgen voor baanonzekerheid;
- technische mankementen;
- conflict met de leidinggevende;
- te zware verantwoordelijkheden;
- teveel publicaties per jaar.

Bij de publicatiedruk, vooral voor het WP, kan de invoering van het nieuwe Standard Evaluation Protocol 2015-2021 van de KNAW², het NWO en de VSNU³ verlichting geven, zoals ook is aangegeven in de uitkomst als advies in het werkbelevingsonderzoek van 2015.

Er zijn enkele positieve initiatieven zoals bijvoorbeeld bespreekbaar maken van knelpunten binnen Arbo & Milieu. Maar in het algemeen mist de raad regie en voortgang:

- het vinden van een oplossing voor werkdruk lijkt voornamelijk gelegd te worden bij de individuele medewerkers via de jaargesprekken, in plaats van dat het college zijn bestuurlijke verantwoordelijkheid neemt en aandacht heeft voor structurele oplossingen;
- de raad mist wat er met zijn adviezen uit 2015 is gedaan;
- inspraak in het werkplekconcept van O|2 is bijvoorbeeld niet gebleken, resulterend in veel weerstand en verlies van draagvlak.

De raad adviseert om best practices (nota bene van de VU zelf) uit de VSNU arbocatalogus via een taskforce op te pakken en de voortgang via de RI&E en plannen van aanpak erin te houden.

Flexibele werkomgeving:

In het WBO kwam naar voren dat de flexibele werkomgeving voor relatief veel onvrede zorgt. Het onderzoek geeft aan om eventueel met specifieke groepen medewerkers te bespreken waar de pijnpunten van de flexibele werkomgevingen zitten en op welke wijze deze verzacht kunnen worden. De raad wil graag weten wanneer hiermee wordt gestart? De raad wil graag het plan van aanpak ontvangen.

Informatievoorziening:

Het CvB geeft aan dat er veel aandacht geweest is voor de informatievoorziening, o.a. het verkleinen van de afstand tussen bestuur en werkvloer. De OR hoort graag welke stappen hiervoor zijn genomen en welke stappen er nog gemaakt gaan worden.

² <https://www.knaw.nl/nl/actueel/publicaties/standard-evaluation-protocol-2015-2021>

³ <http://www.vsnu.nl/nieuws/nieuwsbericht/133-wetenschapsorganisaties-presenteren-nieuw-evaluatieprotocol-voor-onderzoek.html>

